

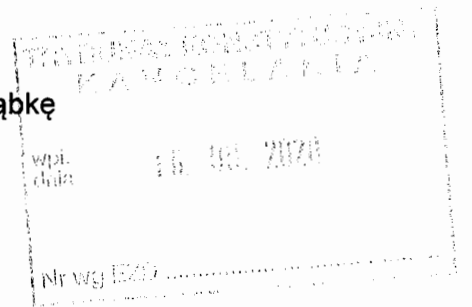
Wrocław, 14.09.2020 r.

Trybunał Konstytucyjny

SK 12/20

Skarżący: F w W
Reprezentowana przez radcę prawnego Jacka Bąbkę

Uczestnicy: Prokurator Generalny
Sejm RP

Pismo procesowe skarżącego

1. Przedmiotem skargi konstytucyjnej są przepisy prawa procesowego (ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi), które były rzeczywistą i bezpośrednią podstawą prawną zapadłych orzeczeń sądów administracyjnych. Dywagacje Prokuratora Generalnego w stylu cyt. „[zauważyć należy, że podstawą prawną dla ewentualnego zaskarżenia do sądu administracyjnego braku wydania zarządzenia o rozstrzygnięciu konkursu przez Prezydenta W winien być przepis art. 101a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 92 ust. 1 pkt 2), oraz art. 2 i 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym]” są oderwane od podstaw prawnych załączonych do skargi konstytucyjnej orzeczeń sądowych.
2. Prokuratorowi Generalnemu opiera stanowisko na tym, że „wydaje” się, że Prezydent W dokonał rozstrzygnięcia otwartego konkursu nr na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie W , gdy tymczasem rozstrzygnięcie takie obiektywnie nie istnieje, a jego wydania nie można domniemywać. Gdyby takie rozstrzygnięcie nastąpiło to wówczas organ jednostki samorządu terytorialnego wydałby zarządzenie (por. zarządzenie Prezydenta Miasta Poznania z dnia 29.11.2019 r.; zarządzenie Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 15.11.2017 r.), a takiego zarządzenia Prezydenta W uczestnik postępowania nie jest w stanie wskazać w oparciu o rejestr zarządzeń lub przedstawić odpis.
3. Rzeczywisty problem konstytucyjny został prawidłowo określony w skardze konstytucyjnej i dokładnie taki [kwalifikacja sprawy na gruncie art. 45 ust. 1 Konstytucji jako sprawy z zakresu administracji publicznej – sprawy sądowo-administracyjnej] był rozstrzygany przez sądy administracyjne.
4. Wydanie wyroku przez Trybunał Konstytucyjny nie jest bezprzedmiotowe, skoro zaskarżone przepisy ustawy procesowej znalazły bezpośrednie zastosowanie do sytuacji faktycznej skarżącej, a orzeczenie o niekonstytucyjności norm jest istotne z punktu widzenia ochrony prawa do sądu i urzeczywistnienia tego prawa poprzez uzyskanie wyroku sądu administracyjnego osądającego spór skarżącej z organem administracji publicznej (wznowienie postępowania sądowego).
5. W przywołanej przez Prokuratora uchwale NSA z 25.11.2013 r. I OPS 12/13 nie był rozstrzygany problem tego czy rozstrzygnięcie przez organ samorządu terytorialnego (lub jego brak) co do otwartego konkursu na powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej jest sprawą sądowo-administracyjną. Uchwała ta dotyczyła bezczynności w sprawie aktualizacji opłaty rocznej w tytule użytkowania wieczystego nieruchomości. Nie istniała wtedy wówczas ustawa z dnia 05.08.2015 r.

o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej. Nadto pewne stwierdzenia w niej zawarte cyt.:

- „W przypadku skargi na bezczynność przedmiotem kontroli nie jest określony akt lub czynność organu administracji publicznej lecz **obowiązek ich wydania**”

- „Powszechnie przyjmuje się, że **skarga na bezczynność organu jest pochodną skargi na określone formy działania organu**, czyli jest dopuszczalna tylko w takich granicach, w jakich służy skarga do sądu administracyjnego na decyzje administracyjne, określone postanowienia oraz akty i czynności z zakresu administracji publicznej dotyczące przyznania, stwierdzenia albo uznania uprawnienia lub obowiązku wynikających z przepisów prawa oraz w razie niewydania pisemnych interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego”.

wskazują, że wystąpienie przez skarżącą ze skargą do sądu administracyjnego na bezczynność organu było właściwą drogą ochrony.

6. Jednolita jest praktyka orzecznicza sądów administracyjnych co do niedopuszczalności skarg w sprawach dotyczących rozstrzygnięć (lub ich braku) otwartych konkursów na powierzenie prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i kwalifikacji jako sprawy nie z zakresu administracji publicznej (tak: postanowienie WSA we Wrocławiu z dnia 08.07.2020 IV SAWr 26/20; z dnia 07.05.2018 IV SAWr 206/18; NSA z 04.07.2019 I OSK 2754/18; z dnia 28.09.2018 IV SAWr 418/18; NSA z dnia 14.12.2018 I OSK 4239/18)
7. Sprawa dotycząca bezczynności organu jednostki samorządu terytorialnego powinna być zakwalifikowana jako sprawa w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji. W pkt 3.4.2 uzasadnienia wyroku TK z dnia 03.07.2019 SK 14/18 wyrażony został pogląd cyt.: „Konstytucyjne prawo do sądu obejmuje zarówno prawo do wymiaru sprawiedliwości, czyli merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawach z zakresu praw jednostki, jak i – **co należy podkreślić – prawo do sądowej kontroli aktów (czynności lub ich braku)**, które godzą w konstytucyjne prawa i wolności jednostki.”
8. Jeśli już sięgać po argumenty w rodzaju „sprawy podobne” – to sprawą poddaną kontroli sądu administracyjnego w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji jest rozstrzygnięcie przez organ samorządu terytorialnego konkursu na powierzenie stanowiska dyrektora szkoły publicznej, a kryterium kontroli – legalność, a nie kwestia – jak sugeruje Prokurator Generalny – „ewentualna ocena zasadności wyboru przez ogłaszającego konkurs jednej z ofert”.
Identycznie rzecz się ma w odniesieniu do rozstrzygnięć konkursów oferty na zawieranie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

ZAŁ.:

- zarządzenie Prezydenta Poznania
- zarządzenie Prezydenta Gdańska